

USTAWA POWODZIOWA

Z dniem 9 lipca br. (czyli z chwilą ogłoszenia) weszła w życie ustawa z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z maja i czerwca 2010 r. (Dz. U. Nr 123, poz. 835). Jak nazwa wskazuje, przepisy tego aktu prawnego stosuje się w sprawach związanych z likwidacją następstw klęski powodzi mającej miejsce w wymienionym w tytule ustawy okresie. Dodatkowo, mimo nieuwzględnienia w nazwie, ustawa obejmuje swoim zakresem również usuwanie skutków osunięć ziemi wywołanych opadami atmosferycznymi.

Adresatami nowych regulacji prawnych są **poszkodowani** czyli osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, które na skutek powodzi doznały szkód majątkowych lub utraciły – nawet czasowo – możliwość korzystania z posiadanej nieruchomości lub lokalu.

Ustawa jest wielowątkowa, przewiduje liczne preferencje dla poszkodowanych, których dotknęły skutki zdarzeń zaistniałych na obszarach miejscowości i gmin określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu. Publikacja niniejsza zawężona jest wyłącznie do aspektów podatkowych.

Wprowadzona została generalna zasada, że organy administracji publicznej (a więc nie tylko rządowej) mają obowiązek załatwić sprawę związaną z usuwaniem skutków powodzi w pierwszej kolejności, w terminie nie dłuższym niż jeden miesiąc.

W okresie do dnia 31 grudnia 2011 r. zwolnione zostały od **opłaty skarbowej** czynności urzędowe, wydanie zaświadczenia oraz złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu lub kopii, w sprawach związanych z likwidacją skutków kataklizmu.

Otrzymane przez poszkodowanego darowizny, o ile do końca 2012 roku zostaną przeznaczone na usunięcie skutków powodzi/osunięcia ziemi, korzystają ze zwolnienia od **podatku od spadków i darowizn**.

Ustawa przewiduje, że **udzielanie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przedsiębiorców** prowadzących działalność na terenie wymienionym w przepisach wydanych na podstawie wymienionej wcześniej ustawy z 11 sierpnia 2001 r. (w tym odroczenie terminu płatności podatku/zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub rozłożenie zapłaty na raty, również stanowiących tzw. pomoc publiczną), następuje na wniosek złożony w terminie jednego roku od dnia wejścia ustawy w życie.

Najliczniejsze są symetryczne zwolnienia i odstępstwa od zwykłych zasad w zakresie **podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych**. I tak, ustawa wyłącza z opodatkowania dochody (przychody) poszkodowanego otrzymane na usuwanie skutków kataklizmu z tytułu nieodpłatnych lub częściowo odpłatnych świadczeń oraz z tytułu darowizn, do których nie ma zastosowania ustawa o podatku od spadków i darowizn (tak jest na przykład u osób prawnych występujących w charakterze obdarowanych). Następną grupą przychodów zwolnionych z podatku to otrzymane środki z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (ustawa zezwala pracodawcom dokonywać świadczeń na rzecz zatrudnionych pracowników w związku z poniesieniem szkody w następstwie kataklizmu), środki otrzymane z PFRON i z ZFRON (ustawa przewiduje możliwość dokonywania określonych świadczeń) oraz przysporzenia majątkowe w postaci umorzonych przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i starostów pożyczek i refundacji (takie rozwiązania również są zapisane w ustawie). Wymienione zwolnienia stosuje się w okresie do końca 2012 roku. Wyłączony zostaje zakaz uznawania za koszt uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych od tej części ich wartości, która została odliczona od podstawy opodatkowania albo zwrócona w jakiejkolwiek formie oraz odpisów od środków trwałych nabytych nieodpłatnie. Oczywiście norma ta dotyczy tylko środków trwałych otrzymanych nieodpłatnie w ramach usuwania skutków kataklizmu oraz środków finansowych na ich nabycie.

Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych i od osób fizycznych, którzy **oddadzą poszkodowanym do nieodpłatnego używania swoje środki trwałe** lub wartości niematerialne i prawne - wbrew normalnym regułom - za miesiące, w których miałyby to miejsce, nie muszą zaniechać dokonywania odpisów amortyzacyjnych.

Dla przedsiębiorców opodatkowanych tzw. **kartą podatkową**, do których znajduje zastosowanie ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, przewidziano możliwość zawiadomienia organu podatkowego o przerwie w wykonywaniu działalności, spowodowanej powodzią, w dniu wznowienia owej działalności (normalnie czyni się to nie później niż w dniu rozpoczęcia i najpóźniej w dniu poprzedzającym wznowienie).